

Majšperg . . .

Podjetje je tekom časa znalo napraviti na vse strani najboljše stike ter je umelo prikazati svoje delovanje tako, kakor da so razmere tam naravnost zgledne. V dnevno časopisje je lansiralo od časa do časa pohvalne novice. Vodstvo je znalo upoštevati tok zunanjih prilik in je delalo vtis, kakor da podpira vse dobro v svojem kraju kar najbolj širokogrudno. Ga. Kubrichtova je šla celi vrsti otrok za botrico. Sem in tja so bile tudi dobrodelne obdaritvene prireditve. Odlične osebnosti v javnem življenju so bile o tej lepi strani majšperskih razmer

(Nadalj. na 2. str. spodaj!)

Mi smo mnenja, da je neka skupna ustanova za vodstvo skupnih delavskih zadev v državi nujno potrebna. Mislimo pa tudi, da je treba to ustanovo povenčiti in napraviti bolj prožno. Nekateri izražajo mnenje, da naj bi ta skupni urad imel troje pomožnih moči in sicer za vsako narodnost po enega uradnika in eno pomožno moč. Ne vemo, kako se bodo te stvari praktično še razvijale. Tudi dosedaj še ni padel sklep upravnega odbora Delavske zbornice za izstop iz Centralnega tajništva. Smatramo pa, da smo dolžni slovenskemu delavstvu to poročilo, predno se tudi pri nas odloči Delavska zbornica dokončno o tem važnem vprašanju.

V obeh krajih se bo tečaj pričel ob 8 zjutraj in bo trajal do opoldne, vršil se pa bo v Društvenem domu.

Ker je tečaj v organizatoričnem in strokovnem oziru nadvse važen in našim delavcem nujno potreben, vabimo brez razlike vse delavstvo, da se tečaja udeleži.

Borba gradb. delavstva

V našem listu, kakor tudi v dnevnem časopisu je bilo že govora o našem sijajno uspelem shodu. Med govorniki pa smo pozabili omeniti tov. Urbanca, stoočstotnega gradbenega delavca, ki je v par besedah, s svojim energičnim nastopom podčrtal težave svojega stanu.

Sprejeta je bila tudi važna resolucija glede poslovanja Borz Dela, s katero naj bi se prepričalo merodajne kroge, da ta ustanova v današnjem ustroju ne ustreza svojemu namenu. Resolucija se glasi:

RESOLUCIJA

ki je bila sprejeta na shodu gradbenega delavstva ZZZ dne 29. I. 1941 v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani.

Gradbeno delavstvo zbrano na omenjenem shodu po pretresanju svojega gmotnega in socialnega položaja apelira na merodajne činitelje, da se zavzamejo za upravičene težnje tega delavstva, ki se nahaja zaradi splošnih težkih prilik brez dvoma v najtežjem položaju in je zato najbolj potrebno socialne zaščite. Predvsem je potrebno, da se izdajo nujno slededeči ukrepi:

1. Poslovanje pri podeljevanju brezposelnih podpor s strani Javne borze dela je treba nujno radi izjemnih razmer pospešiti in poenostaviti. Do sedaj se namreč brezposelnemu delavcu dostavlja formular za podporo šele 8 dni po prijavi. Ta postopek naj se spremeni v toliko, da se formular izroči takoj ob prijavi in Javna borza dela naj pošilja vsakodnevno vse tega dne sprejete formulare na OUZD radi ugotovitve zavarovane dobe posameznega prosilca za poporo. Tudi OUZD naj vsakodnevno prejete formulare sproti rešuje, ter jih naj tudi vsakodnevno ovrača Javni borzi dela.

2. Brezposelna podpora naj se izplačuje v smislu čl. 81. Uredbe in sicer za vse tedne brezposelnosti. Izplačilo podpore za gotovo dobo brezposelnosti se mora izvršiti tudi takrat, ako je upravičenec pred izplačilom podpore bil ponovno zaposlen. Događajo se namreč primeri, da se rešitev glede podeljevanja podpore zavleče toliko časa, da je prosilec med tem že ponovno zaposlen in mu Javna borza dela izplačilo podpore ustavi, čeprav ni prejel toliko tedenskih obrokov podpore, kolikor tednov je bil brezposeln oz. čeprav morda ni prejel še nobene podpore za ves čas brezposelnosti.

3. Pri podeljevanju brezposelne podpore se mora vpoštevati čas, ki ga je prosilec prebil na orožnih vajah, kot zavarovana doba, ker orožne vaje po Uredbi ne prekinjajo članstva socialnega zavarovanja in s tem tudi ne pravic do vračunavanja časa njihovega trajanja za prejemanje pripadajočih dajatev.

4. Predpisi, po katerih je brezposelna podpora z rodbinsko doklado enaka brez ozira na število nepreskrbljenih družinskih članov oz. otrok, naj se spremeni v toliko, da se rodbinska doklada razlikuje po številu otrok in s tem prepreči propadanje otrok brezposelnih delavcev v fizičnem in moralnem oziru. Rok za prejetje štiritedenske podpore naj se zniža na 100 zavarovanih dni, delavec pa, ki ima 24 mesecev članstva naj dobiva glede

na izredne razmere tudi izredno, do 26 tednov podaljšano podporo.

5. Izplačevanje brezposelnih podpor naj se opravi na ta način, da se ob določenih dnevih v tednu na vidnem mestu nabije razglas, iz katerega so razvidna imena prosilcev in dnevi tekom katerih naj se zglašijo radi izplačila podpore, istočasno pa obvestiti vsakega posameznika pisмено.

6. Pri prvem izplačilu brezposelne podpore naj se izplača toliko tedenskih obrokov podpore, kolikor tednov je upravičenec že brezposeln, oziroma naj se pripadajoča podpora izplača naenkrat v tolikih obrokih, do kolikor je brezposeln delavec upravičen, ker bi se s tem poslovanje mnogo bolj pospešilo.

7. Neprimerno obnašanje uslužbencev JBD napram brezposelnim delavcem je treba brezpozorno ukiniti. Predpostavljene v socialnih ustanovah naj svoje podrejene uslužbence, ki imajo opravka s strankami, na to stalno opozarjajo in za promet s strankami naj določijo take uslužbence, ki niso nervozni in imajo za takšen posel potrebne predpogoje.

8. Dvorana JBD naj bo odprta ves čas poslovanja, to je od 8. do 14. ure ter naj bo v zimskem času primerno zakurjena. V njej čakajočim delavcem naj se tudi omogoči uporaba stranišča.

9. Javna borza dela naj omogočuje posredovanje in izvrševanje reklamacij za prizadete delavce po zastopnikih organizacije, mesto da se nastopa z organom javne varnosti.

10. Delavska zbornica kot legitimna predstavnik vsega organiziranega in neorganiziranega delavstva naj dobi po svojih zastopnikih posvetovalno pravico pri reševanju vprašanj poslovanja Javne borze dela.

Dnevno dobivamo vprašanja, kaj mislimo storiti glede krušnih kart. Naravno je, da gradbeni delavec ne more živeti ob 1/4 kg kruha. Ako upoštevamo, da se je naše delavstvo preživljalo skoraj izključno z najcenejšo ljudsko prehrano, to je s kruhom, ne moremo si ustvariti slike, kako bo ob svojih plačah to delavstvo živelo skoraj do brez kruha, mesa in si ne bo mogel privoščiti niti za večje praznike; krompirja ne more nositi s seboj na stavbo, kruha pa ne bo imel. Kako bomo to vprašanje rešili, si še ne moremo predstavljati. Zavedamo se, da moramo v današnjih težkih časih doprinesiti za mir vsak svoje žrtve in mi smo voljni in pripravljeni prenesti najtežje breme, dobro se zavedajoč, da bi bili mi jugoslovanski možje in fantje v vsakem slučaju prvi poklicani prevzeti na svoje rame varstvo narodnih mej.

Zasedanje banskega sveta

Banski svet dravske banovine bo imel dne 17. februarja 1941 ob 10 dopoldne v Ljubljani zasedanje. Predmet zasedanja bo:

1. Obravnavanje banovinskega proračuna za leto 1941 s pripadajočimi pravilniki v smislu člena 11 pravilnika o organizaciji in delu banskih svetov.

2. Sklepanje o osnutku glede sprememb uredbe o občinskih uslužbencih.

Majšpergu kakor povsod drugod končno le pribori pravica, da se bo smelo nekažnjeno zbirati v svojih organizacijah in zahtevati svojo pravico. Delavstvu v Majšperku, ki je več kot 60% organizirano kljub tolikemu pritisku s strani podjetja v ZZZD, pa naj bo v bodrilo, da se končno tudi zanje bližajo lepi časi. Delavstvo naj v organizaciji vzdrži in naj ne kloni pod pritiskom podjetja. Če bo treba, bomo zato, da to delavstvo vzdrži, pričeli splošno akcijo v svoji organizaciji in pri svojih prijateljih, da jim pomagamo. Upravni odbor Delavske zbornice v Ljubljani je na svoji zadnji seji sklenil, da bo k tej akciji položil temeljni kamen z večjim zneskom podpore za odpuščeno organizirano delavstvo.

POZIV MARIJI KUBRICHT IN TOVARNI

Naj bo ta članek resen opomin podjetju, ki bogati na slovenski zemlji, da naj nemudoma prekine dosednji način postopanja z delavstvom in skrbi poslej za pravo sožitje med podjetjem in delavstvom s pravičnim postopkom. V nasprotnem slučaju Zveza združenih delavcev z vsemi podružnicami, zvezami in podzvezami ter okrožji sprejema s podjetjem delavstvu vsiljen boj in zagotavlja, da bo ta boj vodila do končne zmage delavstva.

Mislamo, da izid te borbe ne časten ne za tovarno »Strojil« in »Vunateks« pa tudi ne za gospo Marijo Kubricht.

Ali ima vajenec pravico

do odškodnine za delo?

Obrtni zakon iz leta 1931 vsebuje v § 267 sledečo določbo: Učencu (vajencu) pripada po enem dovršenem letu učenja odškodnina za delo. Minister za trgovino in industrijo predpiše v sporazumu z ministrom za socialno politiko in narodno zdravje in po zaslišanju zbornic in Delavskih zbornic z uredbo najmanjše zneske teh odškodnin.

Ker pristojni minister doslej še ni izdal te uredbe je splošno mnenje učnih delodajalcev, da niso dolžni dajati vajencem odškodnin, dokler minister ne določi višine teh odškodnin. To naziranje delodajalcev je pravno zmotno, kar dokazuje dosedanja sodna praksa.

Pravni temelj za odškodnino za delo vajencem je podan že v navedenem zakonu. Dejstvo, da še ni izdana predvidena uredba o najnižjih zneskih te odškodnine, v ničemer ne izpreminja veljavnosti takojšnjega učinka § 267 ob. z. (razsodba Okrožnega kot prizivnega sodišča, Maribor 1937).

Ker minister ni izdal zadevne uredbe o višini najnižjih zneskov odškodnine, je za določevanje teh odškodnin v konkretnih primerih merodajno sodišče, ki določi višino odškodnine. Vajenci, ki so take odškodnine zahtevali potom sodišča, so te tudi dosegli.

Odškodnina za delo vajenca se dejansko smatra kot plača za izvršeno produktivno delo, ki ga vajenec v drugem in nadaljnjih letih učenja vrši v korist učnega delodajalca. Odškodnine za vajence bi se morale določati v sorazmerju z minimalnimi plačami določenimi z uredbo o minimalnih plačah za ne kvalificirane delavce v posameznih krajih in strokah. Ako bi v času, ko je bil izdan obrtni zakon obstajala uredba o minimalnih mezdah, bi brez dvoma določal § 267 ob. z., da je minimalne plače vajencem določiti po tej uredbi tako, da bi vajenec v drugem letu učenja prejemal najmanj 1/3, v tretjem 2/3 in četrtem 3/4 minimalne meze ne kvalificiranega pomožnega delavca.

Izhodišče za določanje kakršnih koli plač je vsekakor merodajna uredba o najnižjih plačah. Kadar bo minister določil najnižje odškodnine vajencem, bo vsekakor moral upoštevati, da že obstoje minimalne plače po uredbi in

je le vprašanje, koliko te plače pripada vajencu z ozirom na vrsto, težo in važnost dela, ki ga vajenci v posameznih strokah vršijo. Vajenci so (glasom § 267 ob. z.) pomožni delavci.

Vprašanje ureditve teh odškodnin je spričo obstoječih razmer neodločljivo. Starši nikakor niso v stanu vzdrževati svojih otrok v učenju, ker jim niso več v stanu nuditi potrebne oskrbe. Ako minister v najkrajšem času ne bo z uredbo določil višino teh odškodnin, potem bo nujno treba, da se to vprašanje za področje dravske banovine uredi sporazumno s predstavniki delodajalskih in delojemalskih organizacij odn. zbornic. V nasprotnem slučaju se bodo morali vajenci obračati na pristojna sodišča, da v poedinih primerih določijo take odškodnine. Mnenja smo, da tak način določanja odškodnin ne bi bil v interesu dobrih odnosov med vajenci in učnimi delodajalci. Glede višine odškodnin naj služijo minimalne mezde po vsakokratni uredbi o minimalnih mezdah kakor tudi odškodnine, ki jih vajenci v posameznih strokah že prejemajo na podlagi obstoječih kolektivnih pogodb.

Ureditev tega vprašanja pa ni le zadeva vajencev in njihovih staršev, marveč se to vprašanje tiče našega narodnega gospodarstva, ki mu ne sme biti vseeno, kako se ta delovni naraščaj preživlja in usposablja za težki poklic. Poleg vsega pa je odškodnina iztočljiva za tri leta nazaj, kar utegne posameznega obrtnika spraviti pozneje v jako neprijetne posledice.

Z določitvijo vajeniških odškodnin bo preprečena tudi zloraba zakona glede pretranih odškodnin za učenje, katere zahtevajo učni delodajalci od vajencev odn. staršev pri vstopu v učenje. Prav tako bo vsaj delno rešeno tudi vprašanje števila vajencev v razmerju števila pomočnikov. Ugotovljeno je, da mnogi učni delodajalci delajo s samimi vajenci, ker so take delovne moči zastoj in morajo še celo vajenci plačati učnemu delodajalcu zato, da se učijo.

Apeliramo na merodajne činitelje, da nemudoma ukrenejo vse potrebno, da se to vprašanje uredi tako, da bo zadoščeno zakonu in prilagojeno dejanskim potrebam naših vajencev.

Težave slovenskega delavstva

(Nadaljevanje.)

TEKSTILNA INDUSTRIJA

Najmlajša toda največja industrija v Sloveniji je tekstilna industrija. V letu 1939 je zaposlovala 17.057 delavcev ali 17%, t. j. skoraj eno petino vsega članstva OUZD.

Ta industrija je imela pri nas največji polet. Še l. 1925. je bilo pri nas le okrog 5000 tekstilnih delavcev, leta 1936. jih je bilo že čez 13.000, a leta 1938. več kot 17.500. V juniju 1940 pa že zaznamujemo padec, ker je bilo tedaj zaposlenih samo še 16.353 delavcev.

Pred prvo svetovno vojno smo imeli na sedanjem slovenskem ozemlju tekstilne tovarne v Št. Pavlu pri Preboldu, v Litiji in v Trzinu. Po vojni je največje tekstilne tovarne v Kranju postavil inozemski kapital (češki in poljski), ki je hotel izrabiti konjunkturo ter se izogniti carinskim zaprekam na ta način, da je zgradil tovarne na jugoslovanskih tleh. Rasle pa so tudi številne manjše tovarne, zlasti pletilnice, o katerih pa se še ne ve, če bodo mogle vse tudi obstati.

Dobili so se kraji, ki doslej sploh niso imeli nobene industrije, n. pr. Murska Sobota, Novo mesto, Kočevje, Škofja Loka. Ta industrija predvsem gleda na ceneno delovno moč, zato se opaža težnja po razvrščanju po agrarnih krajih.

Sedaj imamo v Sloveniji tri glavna žarišča tekstilne industrije: Kranj, Trzin, Maribor. V vseh teh mestih je sedež industrije v mestu samem, toda velik del, pogosto celo večina delovne

sile pa prihaja dnevno iz okoliških vasi. Značilni primer je zlasti občina Strazišče pri Kranju, kjer živi od te industrije 45% prebivalstva.

Zelo krepka je tržiška tekstilna industrija, ki vzdržuje 1636 ljudi. Maribor ima tri tekstilne tovarne, od katerih ima vsaka nad 500 delavcev, važne pa so tudi tovarne v Škofji Loki. Medvodah, Litiji, Št. Pavlu pri Preboldu in na Grosupljem.

Tekstilna industrija zaposluje zelo veliko žensk in mladih delavcev, zlasti iz okoliških kmečkih domov. To je pač mlada industrija, katere delavski kader se še ni ustalil, ukoreninil in s tem sproletariziral.

Iz navedenih razlogov je značilno tudi razmerje med vzdrževanimi osebami in aktivnimi zaposleni v tej stroki. Vzdrževancev je tu mnogo manj, kakor v vseh ostalih industrijskih panogah. Od vsega našega prebivalstva, ki živi od tekstilne industrije, je namreč 67.50% aktivnih zaposlenecv in le 32% vzdrževancev.

KOVINSKA INDUSTRIJA

Pri OUZD je bilo v letu 1939. zavarovanih 8066 kovinarjev. V resnici pa je število kovinarjev še višje, ker jih je dober del prijavljenih pri Bratovski skladnici.

Kovinska obrt in industrija spada med najstarejše in tudi najvažnejše industrijske panoge pri nas. L. 1931. je ta stroka preživljala 41.821 oseb ali 3.65% vsega prebivalstva.

(Nadaljevanje sledi.)

(Nadalj. s 1. str.)

do podrobnosti obveščene. Podjetje je v njihovih očeh zato več ali manj uživalo ugled. Druge plati pač niso poznali.

DOLGE TIPALKE

Služba tovarni zato v mnogih slučajih ni bila samo služba delavcev, ampak so ji v tej ali oni obliki na škodo delavstva služili še nekateri drugi krogi izven tovarne same.

Lepega dne delavstvo ZZZD tako ni moglo več zborovati v starih prostorih, ampak so morali iti zborovati v gostilno. Poštni urad je moral na ljubo tovarni ven iz centra Majšperga v bližino podjetja. Nekaj zborovanj ZZZD se sploh vršiti ni moglo. Radi novih šikaniranj v podjetju in radi novih krivic delavstvu, je organizacija zaprosila že 26. nov. 1940 za novo poravnalno razpravo. Poravnalna razprava pa se kljub temu, da je po zakonu predviden hiter postopek, še do danes ni vršila. Ne vemo, kje je temu vzrok. Pri ponovnih urgencah s strani organizacije, da naj se poravnalna razprava čim prej skliče, pa se ne moremo iznebiti vtisa, da so po sredi teh dogajanj zopet na delu dolge tipalke podjetja v Majšpergu.

POZIV DELAVSTVU

Zapisali smo te stvari na uvodnem mestu našega glasila zato, ker je čas, da se slovenskemu delavstvu tako v

Naša borba - naša rast

Celje

Sestanek ZZZD Celje se bo vršil dne 9. februarja 1941 ob 9. uri dopoldan v dvorani Delavske zbornice. Vse člane prosimo, da se sestanka zanesljivo udeležijo. Vabil ne bomo razpošiljali, naj zadostuje objava v »Slovenskem delavcu«, ki ga prejemajo vsi člani.

Že danes prosimo vse člane, da si rezervirajo čas, da bodo prišli na občni zbor ZZZD, ki se bo vršil dne 2. marca 1940. v dvorani Delavske zbornice v Celju. Naj nikogar od članov ne manjka! Pripeljite s seboj tudi svoje tovariše, ki bi vstopili v našo organizacijo! Na občnem zboru bodo razprave, ki bodo važne za vsakega delavca.

Tovariši stavbinci! Kakor smo obveščeni iz centrale, se bo pri Borzi dela upošteval čas, prestan na orožnih vajah, med prispene dni. Marsikdo ni dobil podpore pri Borzi dela, ker mu do sedaj ni upoštevala orožnih vaj. Oni pa, ki ima vsaj 6 mesecev članstva, bo dobil izredno podporo. Pazite na redne prijave pri Borzi ali občinah, ako vam kaj ni jasno, se pravočasno posvetujte!

Nekaterim manjka po 3, 5, 8 ali 10 dni članstva, da ne dobi podpore. Tako kratko zaposlitev ni težko dobiti.

Nekateri podjetniki odjavljajo svoje delavce tudi med redno zaposlitvijo, tega

delavec ne opazi prej, ko prejme prepis osebne liste. Plačeval je redno, prijavljen ni bil redno. To je nepoštena špekulacija z delavskimi interesi. Vse take slučaje je treba redno prijavljati, pa bo prišlo do reda, ker bodo taki špekulanti prejeli primerno globo OUZD, delavec pa bo dobil svojo pravico.

Tobačni delavci

Dne 30. januarja smo imeli dobro obiskan občni zbor, na katerem so odborniki podali pregledna poročila o delovanju naše podružnice v preteklem poslovnem letu. Občnega zbora se je tudi udeležil zastopnik centrale tov. Milharčič, ki je v svojem govoru dokazal, da si bomo priborili svoje pravice le potem organizacije in zagotovili, da nam bo centrala vedno stala ob strani in nas podpirala pri naših zahtevah.

Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik Jemec Franc, podpredsednik Strojani Andrej, tajnik Vrhovec Ernest, blagajnik Hvale Maks; odborniki: Petrič Alojzija, Hajne Franja, Šerjak Anton, Sušnik Angela, Pavlin Albina, Dovič Marija. Nadzorni odbor: Kranc Franja, Malovrh Tone, Dobovšek Franja. Razsodišče: Zalar Matija, Suhadolnik Ana, Slana Anton.

Sprejet je bil sklep, da se ustanovi podporni fond. Prosimo članstvo, da se v pol-

nem številu vpiše v ta fond. Ostalo delavstvo pa pozivamo, da pristopi v našo organizacijo in naj ne stoji ob strani, še manj pa se pusti begati od nasprotnikov, ker le tako bomo pri naših upravičenih zahtevah uspeli.

ECZ - Ljubljana

Tudi naša podružnica je položila svoje članstvo obračun o svojem delovanju v preteklem letu. To se je zgodilo na občnem zboru, ki se je vršil pretekli četrtek.

Navzoči so bili prav vsi člani in zastopnik centrale. Poleg tega pa je naš občni zbor počastil s svojim obiskom naš iskreni delavski prijatelj bivši nar. poslanec in upravni svetnik g. Pavle Mašič.

Iz poročil odbornikov se je dalo ugotoviti, da je bila naša podružnica res vsestransko aktivna, pri tem pa gre seveda velika zasluga g. svetniku Mašiču, ki je vedno zastopal upravičene težnje tramvajev.

Ko je bila odboru dana razrešnica je povzel besedo g. Mašič in obrazložil kako se tramvajevcem da pomagati ter da morajo zato biti enotni in enodušni. Za svoja stvarna izvajanja je žel burno odobravanja in mu je občni zbor izrekel svojo zahvalo za prizadevanje v korist delavstva in uslužbencev ECZ.

Za nji mje spregovoril zastopnik centrale tov. Breznik. Nazorno nam je pokazal smer boja za naše pravice kot posamezniki, kot tramvajci in kot člani delavskega stanu kot sestavnega dela naroda. Za svoja zanimiva in jedrnat izvajanja je bil deležen dolgotrajnega aplavza, nakar je bil izvoljen nov odbor s tov. Horjakom na čelu.

Prepričani smo, da bo nov odbor uspešno nadaljeval započeto borbo za zaščito naših stanovskih pravic.

Zg. Šiška

V nedeljo dne 2. II. 1941. je imela naša podružnica v svojih organizacijskih prostorih svoj redni mesečni sestanek. Sestanek je bil zelo dobro obiskan. Poleg članov naše podružnice so se udeležili sestanka tudi že tovariši iz raznih drugih podjetij, ki so bili do sedaj v nam nasprotni organizaciji. Ob 10 dopoldne je otvoril poslevoedeči podpredsednik tov. Mrzlikar Josip, sestanek in pozdravil vse navzoče, posebno še novodošle tovariše. Pozdravil je nato zastopnika centrale tov. Breznika in ga prosil, naj nam pove nekaj, kar danes delavce najbolj zanima.

Tov. Breznik je takoj povzel besedo in nam v 1 in pol ure trajajočem govoru orisal ves današnji svetovni položaj, zlasti pa raztolmačil prav nazorno, razliko med demokracijo in totalitarnim režimom. Zelo nazorno nam je razložil, zakaj vlada danes taka draginja in zakaj primanjkuje žita. Vsi navzoči so z velikim zanimanjem poslušali govornika in mu v vseh stvareh potrjevali. Povedal nam je tudi borbo ZZZD za dobrobit delavstva in povedal več primerov, kako je dosegla samo ZZZD uspehe tam, kjer jih nasprotniki s svojimi neutemeljenimi zahtevami absolutno niso mogli doseči. V svojem govoru, ki je bil sklenjena veriga samih resničnih in za delavca važnih ter koristnih stvari, je prešel tudi na SUZOR in dokazal, kako nepotrebna je ta institucija, ki nima zares nobene koristi, nasprotno naš težko prisluženi denar se zapravlja v Zagrebu brez koristi. Pozval je navzoče, naj podpišejo resolucijo za ukinitvev SUZOR-ja, kar so tudi storili. Končno je apeliral na navzoče, naj pristopijo k podpornemu fondu, ki ga namerava naša podružnica ustanoviti. Po končanem govoru so dali priznanje njegovim izvajanjem vsi navzoči z burnim ploskanjem. Po govoru se je razvila zelo prijetna debata in je zopet v pol drugi uri tov. Breznik razčistil vsa vprašanja pozitivno. Vsi navzoči so bili zelo zadovoljni s pojasnili tov. govornika. Ker je že davno odbilo poldne, je tajnik tov. Zajc na hitro razložil pomen podpornega fonda in so bili navzoči načelno vsi za to, da se podporni fond ustanovi. Tov. Brezniku se tem potom še enkrat zahvaljujemo za njegovo res zanimivo predavanje in ga prosimo, nas naj še kdaj obišče. Vsi navzoči so z veseljem na licih, ponosno odšli na kosilo, v zavesti, da so na sestanku slišali resnične stvari in upravičene zahteve delavcev. Videli so pa tudi da je danes edino ZZZD tista organizacija, ki se resnično in pravično bori za našega delavca. Vam tovariši, ki ste bili navzoči, pa na svidenje. — Bog živi!

Novo mesto

V Novem mestu v Rokodelskem domu smo imeli dne 2. februarja ponoven ustanovni občni zbor, da se naša podružnica zopet oživi, tudi novih članov smo dobili prav lepo število. Na občnem zboru je bil izvoljen odbor, ki je sedaj pričel delovati.

Iz centrale

ZZD je dosegla številko 12.000 članstva. Pristopnico št. 12.000 je podpisala tovarišica Vojska Franja iz tovarne Saturnus v Ljubljani. Centrala razpisuje za tistega člana, ki bo podpisal pristopnico št. 13.000 lepo knjižno nagrado.

Sestanki in zborovanja

V SOBOTO, DNE 8. FEBRUARJA:
LITIJA: sestanek ob 1/2 18. uri.
V NEDELJO, DNE 9. FEBRUARJA:
MARIBOR-STAVBINCI: občni zbor ob 10. uri.
ST. VID PRI STIČNI: sestanek ob 7. uri.
PREDOSLJE: občni zbor ob 15. uri.
GORNJI GRAD: sestanek ob 13. uri v gostilni Mikuš.
PRESKA: občni zbor ob 8. uri.
MAJŠPERG: sestanek.
VELENJE: ob 9. v Rud. domu ustanovni sestanek lesnega delavstva.
GROBLJE IN JARŠE: občna zbora radi tečaja v Domžalah preložena.
V PONDELJEK, DNE 10. FEBR.:
CELJE: Občni zbor ob 17. uri v DZ.
LJUBLJANA - SPLOŠNA: občni zbor ob 18. uri v prostorih centrale.
V NEDELJO, DNE 16. FEBRUARJA:
ORMOŽ: občni zbor.
SV. KRIŽ: občni zbor ob 10. uri.
SL. BISTRICA: občni zbor.

Zelo smo potrebovali tukaj v Novem mestu podružnico ZZZD. Koliko delavstva je tukaj, ki ga podjetniki še zelo izigravajo in izrabljajo. Zato je bilo nujno potrebno, da smo ustanovili tukaj podružnico, ki bo njen cilj, da pouči delavstvo o naših socialnih ustanovah in zakoni, kakšno pravico ima delavec, kaj lahko zahteva in kaj ne. Vsak zaveden slovenski delavec bi moral poznati svoje pravice in socialno zakonodajo.

Tukaj na naši podružnici bo dne 16. t. m. predavanje o minimalnih mezdah, zato vsi člani v 16. t. m. ob 9. uri v Rokodelski dom na redni sestanek. Ne zamudite prilike, ki se vam bo nudila.

Trbovlje

V nedeljo 2. februarja ob 4. uri popoldne se je vršil redni letni občni zbor »Zveze združenih delavcev« v Trbovljah.

Predno otvoril predsednik tov. Jesih občni zbor, se spomni s kratkim nagovorom nedavno umrlega voditelja slovenskega naroda, dr. Antona Korošca, ki je bil velik prijatelj našega pokreta.

Nato otvoril predsednik občni zbor, pozdravi vse navzoče in poda svoje poročilo, v katerem izvaja, da je pretečeno leto poteklo za rudarje v svitu neprestanih borb za prilagoditev medz naraščajoči draginji. Pri vseh teh borbah je naša organizacija po svojih zastopnikih aktivno sodelovala, ter tako prestala nekaj ognjeni krst, iz katerega se dviga močna in okrepljena.

Tov. Dolar Jože poda nadvse skrbno pripravljen in izčrpen poročilo tajnika, in je bil za svoje delovanje deležen od strani navzočih posebne pohvale.

Sledijo poročila blagajnika rajonskih blagajnikov in nadzornega odbora, ki predlaga razrešnico staremu odboru.

Pri volitvah je bil izvoljen po večini stari odbor razen blagajnika, katerega funkcijo bo vršil v tekočem letu tov. Kuder Rudolf.

Pri slučajnostih se sklene, da se uvedejo redni mesečni članski sestanki, ki se bodo vršili vsako prvo prsto nedeljo v mesecu.

Predoslje

Naša podružnica bo imela svoj letni občni zbor dne 9. febr. ob 3. uri popoldne v dvorani Prosv. doma.

Opozarjamo vse člane, da gredo med delavstvo in ga pripeljejo s seboj, da sliši naš program. Pokazati hočemo, da tudi v naši fari ni tako malo število delavcev in delavk in da tudi v naši fari zahtevamo svoje pravice, za katere smo v nekaterih točkah prikraščani.

Zatorej, člani, na delo, ki mora obroditi dober sad! Brez izgovora v nedeljo 9. febr. ob 3. uri popoldan na občni zbor!

Pridejo govorniki iz Ljubljane in od okrožja iz Kranja.

Vuhred

Dne 2. II. se je vršil lepo uspeli občni zbor naše podružnice. Na občnem zboru je bilo navzočih veliko število članov in prijateljev, ki so poslušali poročila odbornikov.

Predsednik tovariš Anton Hiti je pozdravil občni zbor in tovariša Pinteriča Vinka, zastopnika iz Maribora. On nam je orisal razna naša pota in gibanja in nam končno dokazal, da je prava delavska in slovenska organizacija ZZZD, ki si je postavila geslo: »Bog, stan, narod«. Naša dolžnost je, da se malo izoblikujemo v zavodne strokovne delavce. Malomarnost, ki je gnezdo pregreh, mora izginiti iz slehernega srca in obraza vsakega delavca.

Svečana otvoritev postajališča Kočna

Te dni je preteklo ravno dve leti, odkar so funkcionirji podružnice ZZZD v Gorjah, skupno z odborom jeseniškega okrožja ZZZD započeli akcijo, da se sezida potrebno delavsko postajališče na Kočni. Vsi tisti, ki so stali na čelu te akcije prav dobro vedo, da borba nikakor ni bila lahka, ampak da so se jim v gotovih trenutkih stavile zapreke, ki so izgledale nepremostljive. Zdaj po dokončani borbi smemo ob pogledu nazaj mirne duše trditi, da bi do tega postajališča nikdar ne prišlo, ako ne bi vse akcije vzela odločno v roko naša stanovska predstavica Delavska zbornica. Slednja je s tem, da se je za to akcijo v taki meri zavzela, dokazala, da je res predstavica slovenskega delavstva in se v zadostni meri briga ne samo za zvišanja delavskih mezd, ampak tudi za rešitev drugih velevažnih vprašanj, ki so z delavstvom v neposredni zvezi.

Direkcija državnih železnic nas je obvestila, da so končno uslišane naše prošnje, katere smo opetovano pošiljali v imenu delavstva vsem merodajnim faktorjem, ter je določeno, da se v nedeljo, dne 16. febr. začne ustavljati vlaki na tem postajališču, dasiravno postajališče

samo še ni popolnoma dogotovljeno. Prvi vlak, ki bo tamkaj ustavil, je vlak P 914, ki odhaja iz Jesenic ob 14.22. Po prihodu tega vlaka na novo postajališče, bo svečana otvoritev istega. Otvoritev bo izvršil zastopnik Direkcije državnih železnic, kot gostje pa so povabljeni mnogi odličniki, ki so veliko pripomogli, da je prišlo do zgradbe postajališča. Tako so povabljeni: bivša narodna poslanca g. Mašič Pavle in g. dr. Šmajd Albin, ravnateljstvo KID, ki je votalo za zgradbo postajališča Din 30.000, predsedstvo občine Gorje, ki je prispevalo Din 20.000, predsedstvo občine Jesenice, na čigar teritoriju je postajališče zgrajeno, podpredsednik Delavske zbornice tov. Matevž Markič, ki si je pridobil velike zasluge v tej akciji. Svojo udeležbo je obljubil tudi predsednik Delavske zbornice tov. Jonke, dalje je povabljen okrožni odbor ZZZD iz Jesenic in podružnični odbor ZZZD iz Gorij, svoje ga zastopnika pa bo poslala tudi centrala ZZZD.

Vabimo vse delavstvo brez razlike strokovne pripadnosti, da se tega delavskega slavlja v čim večjem številu udeležijo.

Ureditev delovnih razmer čevljarских pomočnikov v Tržiču

Istočasno s kranjskimi pomočniki, ki so stopili v mezdno gibanje že v začetku decembra, se je pojavilo tudi nerešeno vprašanje delovnih razmer čevljarских pomočnikov v Tržiču in okolici. Akcijo med njimi je začela marksistična organizacija, ki pa je bila pred postavitvijo zahtev razpuščena in so čevljarski pomočniki danes zelo hvaležni notranjemu ministru, da je bila organizacija pravočasno razpuščena, ker prav dobro vedo, da so rdeči voditelji imeli isti namen v Tržiču, kakor so ga izvedli v Kranju, namreč pognati čevljarske pomočnike v štrajk, ki je že vnaprej obsojen na neuspeh.

Dne 2. februarja so se vršila v kavarni Javornik v Tržiču dolga pogajanja, na katerih je bil dosežen sporazum v vseh spornih točkah. Skupno združenje obrtnikov je pristalo na sklenitev kolektivne pogodbe, ki je bila takoj podpisana, in sicer je bil sprejet celoten osnutek, kakor ga je predložila ZZZD. Ta kolektivna pogodba ima v svoj tekst vnešeno določilo, da prestane veljati šele s podpisom nove pogodbe, to se pravi, da tržiški pomočniki ne bodo nikdar več brez pogodbe. Poleg tega je bila sprejeta nova mezdna tarifa, ki je spremenjena od kranjske samo v toliko, da so vanjo vnešeni nekateri artikli, ki se na območju Kranjskega sodnega okraja ne izdelujejo. Na pogajanjih so zastopali čevljarske pomočnike: zastopnik centrale ZZZD in dva zastopnika tržiške podružnice ter trije od pomočnikov izvoljeni zastopniki. Skupno združenje pa je povabilo vse čevljarske mojstre iz tržiškega okraja, tako, da so se pogajanja vršila na najširšem forumu, kar je bilo mogoče.

S sklenitvijo te pogodbe in mezdne tarife je ZZZD pokazala, da je ona edina organizacija, ki skrbi tudi za tisto delavstvo, katerega radi organizacijske »neren-

tabilnosti« druge organizacije odklanjajo ali pa ga sicer organizirajo toda ne znajo zanj priboriti uspehov. Mislimo, da je s sklenitvijo te pogodbe dan tudi zadosten odgovor na pisanja in predbacivanja »Delavske politike«, ker je zdaj zadnjemu čevljarskemu pomočniku bodisi iz Tržiča ali iz Kranja prav dobro znana razlika med načinom mezdne akcije v obeh krajih. V Kranju je vodila bivša Splošna delavska strokovna zveza pomočnike in jih je privedla v štrajk, nakar je bila poklicana ZZZD, da reši, kar se sploh še rešiti da. Edini uspeh, ki je bil dosežen je bil podpis sporazuma, s katerim je bila likvidirana stavka. Z novo mezdno tarifo so sicer tudi kranjski pomočniki precej pridobili, toda neizpodbitno dejstvo je, da bi te nove tarife brez energičnega nastopa ZZZD nikdar ne prišlo do sporazuma v Kranju. Popolnoma drugačen pa je bil položaj v Tržiču, dasiravno je bilo treba tudi tukaj začeti graditi na razvalinah marksizma. Vsi pomočniki so zavzeli enotno stališče in sicer so zahtevali, da se zadeva reši na miren način, brez stavke in brez redukcij. To so pomočniki tudi dosegli.

Zlasti je važno, da je v pogodbo vnešena tudi klavzula, da se pristopi k pogajanjem za dodatek draginjskih doklad, kakor hitro bi draginja narasla za 5%. Po sklenitvi te pogodbe in sporazuma zopet spominjamo čevljarske pomočnike na pisanje izrazito »delavskega« lista, ki si lasti monopol nad nadzorstvom vseh strokovnih pokretov v Sloveniji, ki je pisal pred dobrim mesecem o akcijah in potovanjih »neznane gospoda«, ki pa je imel to nehalno nalogo, da je popravljal grehe tistih, ki imajo monopol nad delavstvom. Razlika med Kranjem in Tržičem pove zadosti in je vsako nadaljnje pisanje odveč. Čevljarski pomočnik.

Pozivamo delavstvo z besedo in dejanjem, da podpre organizacijo, da bo kot močno drevo zrastle in raztezalo svoje veje v sleherni slovensko vas, do srca vsakega delavca, ker ZZZ je edina slovenska in kat. organizacija v srcu in dejanju.

Na tem običnem zboru se je izvolil tudi nov odbor, ki ga tvorijo sledeči člani: Predsednik, Hiti Anton; podpredsednik, Vrtinik Ivan; tajnik I., Kremljak Andrej; tajnik II., Kotnik Karol; blagajnik, Hren Ivan; namestnik Irži Ferdi. Nadzorni odbor: Gosak Ivan, Potočnik Avgust, Eman Maks. Odbor: Kremljak Ivan, Breg Jožef, Razborek Florjan, Ravnjak Blaž, Osrajnik Maks, Javornik Ignac.

Laško

Predpreteklo nedeljo smo imeli tretji redni letni občni zbor, ki je bil polnoštevilno obiskan. Tovariši predsednik Plahuta je otvoril občni zbor in pozdravil vse navzoče. Za tem je sledilo poročilo predsednika, tajnika in blagajnika o delovanju preteklega poslovnega leta.

Ker nismo imeli zastopnika iz centrale, nam je naš tovariš Kolšek podal nekaj lepih besed. Orisal nam je težkoče današnjega časa, ko vse ljudstvo, najbolj pa delavstvo, drvi v prepad brezboštva. V nekaterih besedah nam je omenil tudi boljše življenje, kjer pravijo, da ni Boga in je njihov Bog denar. Čeprav pravijo vsi komunisti, da so si naredili raj, pa bi ga mogli predstavljati le v peklu. Tudi v Franciji so mislili, da bo šlo brez vere, a to se jim je bridko maščevalo in jih dovedlo v sedanje težko stanje, ker so služili samo mamoni. Nova vlada v Franciji pa je sklenila drugače: Nazaj h Kristusu in njegovim naukom, le tako upajo, da se boče življenje zboljšalo v državi. — Končno nam je tovariš Kolšek priporočal, da čitamo in širimo katoliško časopisje, ki je omika vsega slovenskega naroda. Če bi ne imeli časopisja, bi mi Slovenci že zdavnaj zginili s površja.

Njegove besede so našle med delavstvom rodovitna tla in bo njih seme vzkliklo in obrodilo obilen sad. O resničnosti njegovih besed je pričalo obilno ploskanje, ki ga kar ni hotelo biti konca. Nato so bile volitve novega odbora. Za predsednika je bil soglasno izvoljen Mehle Peter, za podpredsednika pa Aleksencev Savo, za tajnika ostane še nadalje Vranker Drago, za blagajnika Klepej Milka, namestnica Vodovnik Liza, za gospodarja Plahuta Martin. Nadalje so bili izvoljeni še v odbor: Krasovec Jože, Plahuta Franc, Mastnak Anica, Kolšek Ivan in Imenšek Avgust.

Pri slučajnostih smo preraševali marsikaj, kar danes teži našega delavca, posebno pa zaradi plač, ki so tako male v primeru z draginjo.

Ob koncu se je razvila živahna debata, kar priča, da so delavci prav izvolili novi odbor, ki jih bo ščitil v prihodnjem poslovnem letu. Nato se je novi predsednik zahvalil za obilno udeležbo in želel novemu odboru obilo sreče. Občni zbor je bil zaključen ob pol enajstih.

Predsednik zakliče vsem v pozdrav: Bog živi! Prva seja se je vršila v nedeljo 2. februarja v prostorih kaplanije.

V nedeljo 2. II. 1941 je imela naša skupina tekstilcev svoj redni članski sestanek, na katerem je orisal delo našega delavstva zastopnik centrale, tajnik gradbenega delavstva tov. Bitežnik. Pred sestankom je bila širša seja MJRZ, na kateri je govoril naš novi voditelj slov. naroda dr. Kulovec ter nam orisal notranje in zunanje politično delo našega naroda. Članski sestanek se bo vršil v nedeljo dne 9. II. 1941 ob 8. uri zjutraj v kaplaniji. Na sestanku se bo obravnavalo glede tekstilne kolektivne pogodbe, ki je, za nas delavstvo zelo važno. Za prihodnjič prosimo, da naj ne bo člana, ki bi se tega sestanka ne udeležil.

Slatina Petanjska

Delavci v Petanjski Slatini smo razen enega vsi organizirani v ZZZ. Cenimo svojo organizacijo in se zavedamo, kako zelo nam je potrebna. Tudi svoje dolžnosti do nje točno izpolnjujemo. Radi hitrejših in točnejših informacij iz centrale bi želeli, da dobimo lastno skupino in prejemamo tako vsa navodila takoj in neposredno.

Podjetje nam je za lanske Božič napravilo prijetno presenečenje, ko je vsakemu delavcu poklonilo za to priliko enkratni znesek 200.— din. Vodstvu podjetja se za njegovo uvidevnost v teh časih stiske, ko delavcu vsak dinar prav pride, lepo zahvaljujemo.

Nedavno se je poročila naša zvesta tovarišica Ana Gumilar. Želimo ji v novem stanu vso srečo.

Kočevje

Dne 2. februarja t. l. ob 11. dopoldne smo imeli sestanek naše podružnice. Sestanek je bil na hitro sklican radi razmotrivanja osnutka nove kolektivne pogodbe za tekstilno stroko.

Sestanek je otvoril predsednik tov.

Struna in pozdravil vse navzoče delavce in delavke. Nato je tov. Kužnik prečital predlog ZZZ za novo kolektivno pogodbo za Dravsko banovino. Nato je podal tov. Kužnik poročilo odbora, zakaj je podružnica opešala, da tega ni kriv odbor, ampak slučaj, ker je tovarna »Slavoteks« ustavila lansko leto obrat, a ravno v tej tovarni smo imeli največ članstva.

Nato je dobil besedo zastopnik centrale tov. Golob Stane, ki je v jedrnatem govoru bodril delavce k stanovski zavesti, pokazal moč ZZZ v Sloveniji, kjer rastejo vedno nove podružnice. Pokazal je koristi, ki jih imamo od zveze z Jugoraso, čeprav je ravno to nasprotnikom kamen spotike.

Na koncu je poudaril program organizacije ZZZ, ki je jasen in izvedljiv.

Sporočamo tem potom članstvu, da se bo vršil občni zbor naše podružnice v gostilni Beljan 27. februarja ob 1/3 popoldne. Vabljeni vsi delavci in prijatelji našega pokreta.

Sv. Lourenc na Pohorju

Naša organizacija si je začrtala pota, da se bo po veslu sedanjega sv. očeta Pija XII. »po pravičnosti k miru« borila za pravice delavstva povsod, in je že, čeravno še mlada, pri tem dosegla lepe uspehe delavcem v prid, za kar smo ji lahko hvaležni. Naša organizacija ZZZ pa kakor vemo, temelji na naukih Cerkve in iz tega nauka zajema modrost in moč pravilno izvrševati njeno nalogo.

Opozoriti moramo tudi na nekatere nedostatke od strani delavcev, ki se glede posvečanja nedelj in praznikov pri nas dogajajo. V naš kraj zadnji čas prihajajo delo iskati različni tuji ljudje, imamo med temi nekaj voznikov s konji, ki se ne menijo ne za nedeljo in praznik, in vsak dan grede v planino po hode; dozdaž še naši vozniki niso vozili ob nedeljah, zato se marsikdo ob tem spoditika in se vprašuje, kako da se organi oblasti ne zmenijo za to, da bi to prepovedali. Potem smo videli, kako so mnogi delavci ob času vožnje drvi iz hribov oskrunjali nedelje in praznike s tem delom. Žalostno je to dejstvo, tepe nas že itak brezposelnost in razne druge nadloge, a kljub temu si mnogi s skrunjenjem nedelj in praznikov onaginjajo Božji blagoslov od svojega že itak težkega položaja.

Zavedajmo se, da če mi zase zahtevamo pravičnost od svojih delodajalcev, moramo tudi biti pravični do Njega, ki je dal postavo, da se posvečujemo Gospodu dan, in od katerega je povsem odvisna naša sreča in blagostajne. Zakoni in postavbe bodo imele le v toliko veljave med ljudmi, v kolikor se bodo izvrševale napram Bogu.

Apeliramo na naše oblastne organe, da pri tem bolj pazijo na red.

Domžale

Podružnica ZZZ v Domžalah je imela v nedeljo, 2. II. 1941. svoj drugi redni občni zbor, ki se je vršil ob veliki udeležbi članstva. Občnega zbora sta se udeležila zastopnik centrale tov. Arčon in okrožni predsednik ZZZ tov. Pirnat Jože.

Tov. Arčon je v svojem dobro naštudiranem govoru prikazal uspehe ZZZ in tudi borbe, ki jih stalno vodi za dobrobit delavstva. Pozval je vse navzoče, da naj grejo v tem poslovnem letu na delo, da bo podružnica res začela živeti.

Besede tov. Arčona so bile nagrajene z dolgotrajnim aplavzom.

Za tem se je priglasi k besedi okrožni predsednik ZZZ tov. Pirnat Jože, ki je v svojem govoru drastično prikazal, kakšno mora biti sodelovanje med podružnico in okrožjem in izrazil željo, da naj bodoči odbor stike z okrožjem okrepi. Za tem se je izvolil nov odbor, in tako so pleva, ki so zadrževale podružnico pri njeni rasti, odstranjene.

Novi odbor si je nadel nalogo, da mora postati podružnica ena izmed največjih v Kamniškem okraju in drugič: trudila se bo z vsemi silami, da bo delavstvu priborila take plače, ki jim v današnjih časih pripadajo. Da bomo pa do tega cilja prišli, moramo vsi prijeti za delo.

Zato vsi tovariši in tovarišice, ki ste in niste organizirani, udeležite se za delavce zelo važnega socialnega tečaja, ki se bo vršil v nedeljo 9. februarja t. l. ob 8. uri zjutraj v društvenem domu v Domžalah. Ta socialni tečaj prireja Delavska zbornica.

Viničarji

STROKOVNA ORGANIZACIJA VINIČARJEV ZZZ MARIBOR

Dne 2. februarja t. l. se je vršil občni zbor tukajšnje organizacije viničarjev, katerega so se udeležili skoro vsi člani ter tudi nekaj nečlanov. Kot zastopnik Zveze se je našega občnega zbora udeležil tov. Košnik iz Ljutomer, kateri nam je v svojem govoru orisal delo organizacije v letu 1940, katerega je kakor sledi:

1. Dopolnilna uredba, katerega se je lansko leto uzakonila, ter preprečila marsi-

katero izkoriščanje ravno v mariborski okolici.

2. Akcija za socialno zavarovanje, katero nam je silno potrebno pa se do sedaj še ni moglo izvesti. Upamo pa, da to leto še to dosežemo.

3. Akcija za zvišanje mezd, dosedanje daleč ne odgovarjajo današnjim časom, ko draginja vedno narašča.

4. Akcija za prehrano viničarjev, katerim je danes najhujše, ker zasluška ni, deputatna zemlja je skromno odmerjena, pa še ista ni lansko leto obrodila. Tako je viničar skoroda brez življenskih sredstev.

5. Organizacija poljedelskega delavstva, Ustanovil se je pri naši Zvezi odsek za organiziranje poljedelskega delavstva, kateri ima nalogo organizirati to delavstvo, da se jim pribori uzakonjenje minim. mezde in socialno zavarovanje.

Delovni program za leto 1941.

1. Gospodarstvo viničarjev se mora preurediti, da si bomo tudi sami nekoliko pomagali k boljšemu položaju. Ne moremo se samo zanašati na naše delodajalce, ki dostikrat nočejo pa včasih tudi ne morejo, vsega nam nuditi kar potrebujemo. V ta namen bomo naprosili g. predavatelja iz Ljubljane, ki nam bo obširneje orisal kako si lahko tudi viničar napravi postranski dohodek, ki ne bo škodoval nobenemu. Vršilo se bo to predavanje 2. marca 1941. ob 9. uri dopoldne v prostorih Delavske zbornice.

2. Viničarska mladina bi se naj vzgajala v stanovskem duhu. Treba jo je pritegniti k našemu delovanju, kajti v mladini je naša bodočnost. Kajti njo čaka ista usoda v večini premerih, da bodo viničarji enkrat kakor smo sedaj mi in da se nesmejo sramovati tega stanu, ampak biti ponosni nanj. To pa se doseže samo z vzgojo v naši organizaciji, kjer je že ustanovljen mladinski odsek.

3. Slovenska zemlja naj bo last Slovencev. Zakaj razni tujci, naši narodni nasprotniki, uživajo sad našega dela ter naš narodni kapital nosijo čez meje naše lepe domovine?

Obenem nas je vzpodbudil, da bodimo zavedni Slovenci in obenem zavedni Jugoslovani.

Navzoči so ves čas z zanimanjem poslušali izvajanje govornika in so ob koncu želeli večkrat kaj takega slišati.

Izvoljen je bil tudi novi odbor, ki je sledeči: predsednik Bedrač Ivan, predelavec, Vinarska šola v Mariboru; podpredsednik Ferk Karel; tajnik Kokot Franc; blagajnik Kokot Franc st.; gospodar Muhič Peter.

Želimo pa, da bi se vsi odborniki zavedali važnosti svojih funkcij ter jih izvrševali po svojih močeh, ostalo članstvo pa naj odbor podpira pri njegovem delu.

DOMAČE NOVICE

Po zadnji rekonstrukciji kraljevske vlade, ki jo je izvršil predsednik vlade in zastopnik notranjega ministra g. Dragiša Cvetkovič, se je g. predsednik dr. Kulovec odpeljal v Ljubljano ter se je udeležil jubilejnega občnega zbora Kmetijske zveze, kateri je vedno posvečal vse svoje moči ter jo s svojimi sodelavci pomagal ustanovljati po slovenskih kmečkih vaseh. Ob tej priliki se je toplo spomnil prezgodaj umrlega našega narodnega voditelja dr. Korošca ter je poudarjal, da se mu bomo vsi najboljše oddolžili, če bomo z vsemi silami delali za slovenski narod, da bo npravno in telesno zdrav, ter si prizadevali za njegov blagor in napredek, svoje delovanje pa uravnavali po njegovih navodilih, t. j. da bomo ostali zvesti svojemu narodu, državi, kralju in narodni dinastiji. Od zastopnikov kmečkega stanu je gospod predsednik odšel med železničarje, ki so prav tako minulo nedeljo zborovali v Ljubljani. Tudi na tem sestanku je imel navduševalin govor, v katerem je čestital organizaciji železničarjev JRZ na njenem razmahu ter jo pozval, da naj še z večjo vneto deluje med tem stanom ter s svojim pozitivnim mdelom za narod in državo pobija vse razdiralne rlemente.

V nadaljevanju občnega zbora so delegati Kmetijske zveze sprejeli tudi resolucijo, v kateri med drugim kot zastopniki ljudstva ponavljajo zahtevo po organizaciji slovenske banovine.

Po vsej državi so bile tega dne svetosavske proslave. Posebno slovesne so bile v Belgradu. Na belgrajski univerzi se je udeležil tudi prosvetni minister dr. Krek z ostalimi člani vlade, ki so se tega dne mudili v Belgradu. Nj. kr. Vis. kneginja Olga je tudi sama prišla na slavo belgrajskega ženskega društva, sinova Nj. kr. Vis. knez Aleksander in kneževič Nikola sta pa bila na svetosavski proslavi v drugi realni gimnaziji. V okviru svetosavskih proslav je bila tudi velika narodna slovesnost v Skoplju, kjer so tega dne odprli novo radio oddajno postajo, s čimer so kr. vlada in vsi ostali deli naše države znova izpričali svojo ljubezen, ki jo goje do klasičnega juga naše države. Slavnosti sta se udeležila tudi predsednik vlade g.

Cvetkovič ter minister za pošto in telefon g. dr. Torbar, kar sta oba v svojih govorih poudarjala neprecenljive zasluge Nj. kr. Vis. namestnika kneza Pavla za mir naši domovini.

Vstop g. predsednika dr. Kulovca v vlado narodnega sporazuma je obširno komentiralo tudi svetovno časopisje, predvsem pa časopisje obeh sosednjih velikih držav, ki je poudarjalo, da se je z njegovim vstopom sedanja vlada samo okrepila. Tako je predvsem poudarjalo italijansko časopisje. »Deutsche Allgemeine Zeitung« je pa ob vstopu g. dr. Kulovca v vlado zapisala te-le besede: »G. dr. Kulovec se je v zadnjih tednih tako jasno izrazil kot čuvar politične smeri dr. Korošca, da se njegova akcija v sedanji vladi ne sme podcenjevati.

Svet v frontah

V preteklem tednu so padle iz ust odgovornih mož zelo resne besede glede razvoja vojnih dogodkov v najbližji bodočnosti.

Tako je nemški kancler Hitler v svojem četrtkovem govoru napovedal veliko ofenzivo s podmornicami prihodnje spomladi, ofenzivo, ki da bo takšna, kot je svet še ni videl, ker cilj Nemčije je, da še letos popolnoma uniči angleški imperij. Ameriški mornariški minister Knox je prav tako povdaril bližajoči se nemški udar na Anglijo, pri tem pa pristavil, da je to še en razlog več, da Amerika z vsemi silami in hitro priskoči Angliji na pomoč. Angleški mornariški minister Aleksander pa je napovedal »bližajočo se največjo uro v zgodovini Anglije« ter izrazil upanje, da bo angleški narod zdržal tudi strahote, ki ga čakajo v bližnjih dneh.

V Ameriki je bil med tem sprejet Rooseveltov zakon o neomejeni pomoči Angliji, ki bo proizvode vse ameriške industrije stavljal na razpolago Angliji, če treba, tudi brezplačno, češ, če se zruši angleški imperij, pride na vrsto takoj Amerika.

Vojaški dogodki sami nam zgovorno pravijo, da se bližajo velikanski spomladanski boji. Na zahodu vlada tišina. Letalskih napadov skoraj ni. To je »mir pred viharjem«, pravijo. — V Albaniji se se začeli italijanski protinapadi in je verjetno, da bo sledila italijanska ofenziva večjega obsega, saj se nahaja 5 italijanskih ministrov na fronti. Grki, ki so pretekli teden izgubili svojega voditelja generala Matekasa, ki je po manjši operaciji umrl, so dosedaj še vse napade odbili in v sredini fronte celo malo napredovali. Grški odpor bo najbrže trd. — V Afriki Angleži nadaljujejo s prodiranjem na vseh frontah. Tako so v Libiji zasedli Derno in grede sedaj naprej proti zadnjemu mestu v vzhodni Libiji, Bengaziju. V vzhodni Afriki so prodrli 200 km globoko v Eritrejo, v Abesiniji imajo Angleži sedaj bivšega abesinskega cesarja Hajla Selasija, ki osebnost vodi abesinske četnike, ki vznemirjajo velike pokrajine v zahodni Abesiniji. Na jugu so Angleži očistili svoje ozemlje v Keniji in prenesli boje v italijansko Somalijo. Angleži se očitno trudijo, da bi čim prej v Afriki dosegli končnoveljavne uspehe, da bi imeli proste roke, kadar bo Nemčija napadla angleške otoke v bližajočih se tednih.

Tudi politične priprave na spomladanske dogodke padejo v oči. Med Sovjeti in Nemčijo so bili podpisani novi dogovori o prijateljskem sodelovanju. Legionarska revolucija v Romuniji, ki je bila zatrta, je Nemčiji dala povod, da so poslali še več čet v Romunijo in so z njimi zavarovali tudi evropski jugovzhod. Na zahodu Evrope pa se izvaja na Francijo hud pritisk, da bi velesilam osišča izročila svoja pristanišča v Afriki, od koder bi Nemčija in Italija mogli uspešno napadati angleško moč v Sredozemlju.

Razglas

Vojno-tehnični zavod v Kragujevcu potrebuje 40 kvalificiranih strugarjev in 40 kvalificiranih ključavničarjev, ki morajo biti jugoslovanski državljani.

Prošnje, kolkovane z Din 10.— je treba poslati do 1. III. 1941 na naslov: Upravniku vojnutehničnega zavoda — lični odsek Kragujevac in priložiti:

spričevalo o mojstrskem ali pomočniškem izpitu,

novi poslovno knjižico,

potrdilo (ne vojno knjižico) o odsluženju vojaščini,

potrdilo davčne uprave o premoženjskih razmerah,

mravnostno spričevalo.

Kandidati bodo pozvani na zdravniški pregled v Kragujevac in nato sprejeti na poskusno dobo (15 dni) nakar se odloči o njih definitivni zaposlitvi ter višini plače.

Kandidat, ki bo odklonjen, mora sam plačati stroške za prihod in povratek.